

Dạy Lịch Sử Kinh Thánh Theo Cách Hỏi Đáp

Lịch Sử Cựu Ước

(Lời Hứa Giao Ước Của Đức Chúa Trời Mở Ra)

Cấp III Quyển 1/2

Tác giả Mục sư John A Heys

Biên tập J J Lim

Với nhiều đóng góp quý báu của Mục sư David Higgs

Xuất bản 2013

Gratia Dei Sola Media © giữ bản quyền

Dạy lịch sử Kinh Thánh theo cách hỏi đáp
Lịch Sử Cựu Ước
(Lời Hứa Giao Ước Của Đức Chúa Trời Mở Ra)
Cấp III Quyển 1/2
Tác giả Mục sư John A Heys
Biên tập J J Lim
Với nhiều đóng góp quý báu của David Higgs
Nguyên bản của Giáo sư H.C.Hoeksema
sở hữu của Hội Thánh Tin Lành Cải Chánh tại Hoa Kỳ
Nhuận bản của J.J. Lim © 2013 Hội Thánh Pilgrim Covenant

Phát hành lần đầu 2011

Nhuận bản 2013

Phát hành điện tử: Gratia Dei Sola Media
BLu-ca 203B, Henderson Road, #07-07, Singapore 159546.
Website: www.gdsmedia.org
Email: gdsmedia.sg@gmail.com

Gratia Dei Sola Media © giữ bản quyền

Lời tác giả

Tài liệu học theo cách hỏi đáp này dựa trên nguyên tắc lời hứa trong sách Sáng Thế Ký 3:15, là lời hứa chính yếu, là sự công bố đầu tiên về lời hứa của Phúc âm, xuyên suốt lịch sử Cựu Ước lời hứa này được mở rộng ra. Vì thế, chúng ta chia toàn bộ thời kỳ từ sáng tạo đến Đấng Christ ra làm năm thời kỳ, mỗi thời kỳ kết thúc với một chiến thắng quyết định của Hội thánh trong sự ứng nghiệm lời hứa này. Năm chiến thắng này là: Chiến thắng nước lụt, chiến thắng biển đỏ, chiến thắng của Đa-vít trên mọi kẻ thù trong vùng đất hứa, với sự bình an, thịnh vượng dưới thời Sa-lô-môn cai trị, chiến thắng trở về từ phu tù, và chiến thắng về sự giáng sinh của Đấng Christ. Chiến thắng thứ sáu được kể trong Lịch Sử Tân Ước về sự hiện đến trong vinh quang của Đấng Christ ở thời kỳ sau cùng, để đem đến sự yên nghỉ (Sa-bát) đời đời.

Chúng ta cũng nhấn mạnh, trong Kinh Thánh, mỗi thời Đức Chúa Trời vẫn thành tín của giữ lời hứa trong giao ước, cho dù chính Hội thánh của Ngài tỏ ra không trung tín.

Sách bài tập cũng được soạn thảo để giúp các em tự tìm thấy lẽ thật mà mình thích ghi nhớ.

Chúng tôi chân thành cảm ơn chỉ dẫn của Mục sư G M Ophoff, giáo sư Lịch Sử Cựu Ước của viện thần học Tin lành cải chánh tại Hoa Kỳ, những chỉ dẫn đó đã khích lệ chúng tôi trong việc hình thành tài liệu học theo cách hỏi đáp, và đưa ra những chỉ dẫn căn bản trong sách này.

Nguyện xin Đức Chúa Trời của Giao ước ban phước trên sự hướng dẫn và sử dụng sách này qua đó các con em của chúng ta trong giao ước học biết yếu quý lẽ thật.

“Vây điều đó chẳng phải bởi người nào ao ước hay người nào bèn ba mà được, bèn là bởi Đức Chúa Trời thương xót” (Rô-ma 9:16).

– Mục sư J A Heys, 1961

Lời nhà biên tập

Quyển sách nhỏ này được phát hành (tháng 2, 2011) và được hiệu đính qua 4 thập niên sử dụng bởi PRC tại Mỹ. Một số lỗi in ấn và các lỗi khác đã được loại bỏ qua nhiều vòng đọc và tái bản. Một số câu hỏi và trả lời được sắp xếp hợp lý để chúng dễ nhớ đối với trẻ em mà không ảnh hưởng đến nội dung. Một số câu hỏi và trả lời có chất lượng tương đối thấp hơn đã hoàn toàn được thay thế với hy vọng sách sẽ là một sách hữu dụng hơn. Những câu Kinh Thánh chính xác được cung cấp rất phong phú bởi Mục sư David Higgs ông cũng đã góp ý cho nhiều câu hỏi. Những câu học thuộc lòng (từ sách thi thiên của người Scôt-len) cũng được đưa vào nhằm để nhớ cho những ai nhớ các phần trong Thi Thiên.

Đây là tập thứ ba trong Dạy Lịch Sử Kinh Thánh Theo Cách Hỏi Đáp của chúng tôi. Phụ huynh sẽ nhận thấy rằng nó đã tăng về chiều sâu và độ khó cùng với khả năng tiến triển của các em. Tuy nhiên, một số em thấy chính mình có thể nhớ hơn 10 câu hỏi và câu học thuộc lòng. Nếu xảy ra trường hợp này, tôi xin khuyến khích các bậc cha mẹ xem đây là cơ hội để họ bắt đầu lại

với Những câu Giáo Lý Hỏi Đáp Vắn Tắt Westminster (Westminster Shorter Catechism) để chuẩn bị cho cấp độ tiếp theo.

Xin Chúa chúc phước cho những nỗ lực yếu ớt của chúng ta để nâng đỡ các em mà chúng ta có trách nhiệm phải chăm sóc như trong giao ước nghĩa vụ của chúng ta.

- Mục sư JJ Lim, 2011

Thời kỳ 1

Từ sáng tạo đến chiến thắng nước lụt

Bài 1

ĐỨC CHÚA TRỜI TẠO DỰNG MUÔN VẬT

1. Hãy trích dẫn câu đầu tiên của Kinh thánh?
“Ban đầu Đức Chúa Trời tạo dựng trời đất” (Sáng 1:1)
2. Tại sao Kinh thánh bắt đầu với câu này là rất quan trọng?
Vì nó dạy chúng ta rằng Đức Chúa Trời là đấng đời đời và mọi vật thấy được, không thấy được đều được tạo dựng bởi Ngài (Thi 90:2)
3. Đức Chúa Trời đã tạo dựng muôn vật cách nào?
“Ngài phán thì vật liền có, Ngài bảo thì vật liền đứng vững” (Thi 33:9).
4. Tại sao Đức Chúa Trời tạo dựng muôn vật?
Đức Chúa Trời tạo dựng muôn vật vì có vinh hiển danh Ngài (Khải 4:11)
5. Điều gì là quan trọng khi chúng ta đọc về sự tạo dựng con người?
Kinh thánh nói rằng “Đức Chúa Trời đã tạo dựng loài người theo hình ảnh Ngài” (Sáng 1:27).
6. Có phải loài người được tạo dựng khác hơn các loài thọ tạo khác không?
Đúng vậy, loài người được tạo dựng để nhận biết Đức Chúa Trời, thưa chuyện với Ngài và yêu mến Ngài (Sáng 2:7b)
7. Đức Chúa Trời đã tạo dựng con người cách nào?
Đức Chúa Trời bèn lấy bụi đất nắn nên hình người, hà sanh khí vào lỗ mũi; thì người trở nên một loài sanh linh. (Sáng 2:7).
8. Liên hệ giữa A-đam và tạo vật trên đất này thế nào?
Ông tể trị chúng dưới quyền của Đức Chúa Trời (Sáng 1:26; Thi 8:6-8)
9. A-đam cư ngụ tại đâu?
Trong vườn Ê-đen, là hình ảnh về thiên đường hay Pa-ra-đi (Sáng 2:8-10; Khải 22:1-2)
10. Giữa vườn có những cây đặc biệt nào?
Cây sự sống và cây biết điều thiện điều ác. (Sáng 2:17; 3:24)

HỌC THUỘC LÒNG.

Thi 145:1-4, “Hỡi Vua, là Đức Chúa Trời tôi, tôi sẽ tôn cao Ngài, Chúc tụng Đấng Ngài đến đời đời vô cùng. Hằng ngày tôi sẽ chúc tụng Chúa, Ngợi khen Đấng Ngài đến đời đời vô cùng. Đức Giê-hô-va là lớn và đáng ngợi khen thay sự cao cả Ngài không thể dò xét được. Dòng dõi này sẽ ca tụng công việc Chúa cho dòng dõi kia, và rao truyền việc quyền năng của Chúa.”

Bài 2

LỜI HỨA PHÚC ÂM

1. Đức Chúa Trời đã nói gì với A-đam về cây biết điều thiện và điều ác?
“Nhưng về cây biết điều thiện và điều ác thì chớ hề ăn đến; vì một mai ngươi ăn, chắc sẽ chết.” (Sáng 2:17).
2. A-đam có vâng theo mạng lệnh Chúa không?
Không, ông ăn trái cấm mà Ê-va đã trao cho ông (Sáng 3:6)
3. Ai đã cám dỗ Ê-va ăn trái cấm này?
Sa-tan đã cám dỗ bà và nói dối rằng “Ngươi sẽ chẳng chết đâu” (Sáng 3:4-5).
4. A-đam và Ê-va có xấu hổ về tội lỗi mình đã phạm không?
Có, họ biết họ trần truồng và tự lấy lá vả che thân (Sáng 3:7)
5. Đức Chúa Trời đã che phủ sự trần truồng của họ bằng cách nào?
Ngài lấy da thú mà mặc cho họ (Sáng 3:21)
6. Lời quở trách của Đức Chúa Trời trên Sa-tan là gì?
“Ta sẽ làm cho mày cùng người nữ, dòng dõi mày cùng dòng dõi người nữ nghịch thù nhau. Người sẽ giày đạp đầu mày, còn mày sẽ cắn gót chân người. (Sáng 3:15).
7. Câu Kinh thánh này rất quan trọng thế nào?
Đây là sự công bố đầu tiên về lời hứa về Phúc âm
8. Dòng dõi người nữ có phải là nói về tất cả các con cái của Ê-va?
Không, nó ngụ ý về Đấng Christ và tất cả những ai hiệp nhất trong Ngài (Ga-la-ti 3:16; Ê-phê-sô 5:30)
9. Ai là người mà Đức Chúa Trời gọi là dòng dõi con rắn?
Dòng dõi con rắn là những người ghét Đức Chúa Trời và Hội thánh của Ngài, trong Kinh Thánh đôi khi gọi là “thế gian” (1 Giăng 3:13).
10. Đức Chúa Trời đã làm ứng nghiệm lời hứa của Ngài bằng cách nào?
Ngài sai Đấng Cứu thế đến giải cứu dân sự Ngài ra khỏi quyền lực Sa-tan (Rô 16:20)

HỌC THUỘC LÒNG.

Thi 145:5-6, “Tôi sẽ suy gẫm về sự tôn vinh oai nghi rực rỡ của Chúa, và về công việc lạ lùng của Ngài. Người ta sẽ nói ra sự năng lực về việc đáng kinh của Chúa; Còn tôi sẽ rao truyền sự cao cả của Chúa.”

Bài 3

SỰ PHÁT TRIỂN CỦA TỘI LỖI

1. Điều gì trở nên rõ ràng giữa hai đứa con mà Đức Chúa Trời ban cho A-đam và Ê-va?
Ca-in gian ác là con cái ma quỷ và A-bên là công bình là dòng dõi của người nữ (1 Giăng 3:12; Ma-thi-ơ 23:35).
2. A-bên tỏ ra ông là dòng dõi người nữ thế nào?
Bởi đức tin ông dâng một của lễ là thú vật cho Đức Chúa Trời bởi đó chứng tỏ đức tin của ông vào Đấng Christ, Đấng sẽ đến (Sáng 4:4; Hê-bơ-rơ 11:4)
3. Ông Ca-in tỏ ra ông là dòng dõi con rắn thế nào?
Ông phớt lờ chỉ dẫn về sự thờ phượng của Đức Chúa Trời, ông dâng hoa quả thổ sản, ông cũng ghét A-bên người công bình yêu mến Chúa (Sáng 4:8)
4. Mục đích của Sa-tan giết A-bên là gì?
Hắn nỗ lực không để đảm bảo Đấng Christ được sinh ra (Sáng 3:15; cf 1 Giăng 3:12)
5. Đức Chúa Trời đã tiếp tục với dòng dõi người nữ sau cái chết của A-bên cách nào?
Ngài ban cho A-đam và Ê-va đứa con khác kính sợ Đức Chúa Trời là Sét (Sáng 4:25)
6. Sự gian ác của dòng dõi con rắn có tái hiện lại không?
Chắc chắn có, vì sự gian ác của loài người gia tăng trên đất (Sáng 6:5)
7. Sự gian ác này trầm trọng như thế nào?
Những ý tưởng trong trí trong lòng chỉ là xấu xa (Sáng 6:5).
8. Hãy nêu lên một người trong dòng dõi của Ca-in, là người bày tỏ chính mình là dòng dõi của con rắn?
Kê ác Lê-mét người nói với các vợ của mình về việc giết một người (Sáng 4:23)
9. Hãy nêu lên một người trong dòng Sét thuộc dòng dõi của người nữ?
Hê-nóc là người đồng đi với Đức Chúa Trời (Sáng 5:24)
10. Có phải dòng dõi người nữ phục vụ Đức Chúa Trời với sức riêng họ?
Không, “vì ấy chính Đức Chúa Trời cảm động lòng anh em vừa muốn vừa làm theo ý tốt Ngài” (Phi-líp 2:13).

HỌC THUỘC LÒNG.

Thi 145:7-8, “Người ta sẽ truyền ra kỷ niệm về sự nhân từ lớn của Chúa. Và hát lớn lên sự công bình Chúa. Đức Giê-hô-va hay làm ơn, có lòng thương xót, chậm nóng giận, và đầy sự nhân từ.”

Bài 4

SỰ CỨU RỖI TRONG CON TÀU

1. Tại thời điểm nước lụt Hội thánh đã rộng lớn phải không?
Không, chỉ có 8 linh hồn được cứu bởi tin và vâng lời Đức Chúa Trời (1 Phi-e-rơ 3:20)
2. Nô-ê đã thể hiện đức tin giữa thế giới vô tín như thế nào?
Ông thể hiện đức tin bởi việc đóng con tàu mà Chúa đã truyền cho ông (Hê-bơ-rơ 11:7)
3. Chúng ta biết gì về sự gian ác của loài người thời bấy giờ?
Họ sống trong tội lỗi, và sống như thể nước lụt sẽ không bao giờ xảy đến (Ma-thi-ơ 24:37-39)
4. Chúa đã làm gì cho Hội Thánh của Ngài trong ngày đó?
Ngài đã cứu Hội Thánh Ngài ra khỏi thế gian gian ác bằng con nước lụt. (1 Phi-e-rơ 3:20)
5. Chúa đã ban cho Nô-ê lời hứa tuyệt vời nào?
Đức Chúa Trời phán cùng Nô-ê “nhưng ta sẽ lập giao ước cùng ngươi” (Sáng 6:18).
6. Lời hứa này có ý nghĩa gì?
Rằng Đức Chúa Trời sẽ là bạn và sẽ cứu ông và gia đình ông trong con tàu (1 Phi-e-rơ 3:20; Hê-bơ-rơ 11:6-7)
7. Đức Chúa Trời có giữ lời hứa Ngài không?
Có, Đức Chúa Trời hủy diệt tất cả bằng nước lụt nhưng cứu duy chỉ Nô-ê và gia đình của ông (Sáng 7:21-23)
8. Lời hứa này có có ý nghĩa gì hơn nữa?
Đức Chúa Trời sẽ cứu Hội Thánh Ngài qua Đấng Cứu Thế mà Ngài sẽ sai đến (1Phi-e-rơ 3:20-21; Ma-thi-ơ 1:21; 1 Cô-rinh-tô 12:12-13)
9. Tại sao sự hủy diệt kẻ gian ác là rất quan trọng?
Bởi vì nó là sự giải thoát đầu tiên mà Đức Chúa Trời ban cho Hội thánh Ngài (Sáng 3:15)
10. Điều gì cần nói thêm nữa về sự hủy diệt kẻ ác? Đó là hình ảnh phán xét sau cùng của thế gian (Ma-thi-ơ 24:37-39)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi thiên 145:9, “Đức Giê-hô-va làm lành cho muôn người, sự từ bi Ngài giáng trên các vật Ngài làm nên.”

Thời kỳ 2

Thế gian sau nước lụt đến chiến thắng biển Đỏ

Bài 5

SỰ TÁI HIỆN CỦA TỘI LỖI

1. Sau nước lụt tội lỗi thể hiện ra như thế nào?
Nô-ê uống rượu say, và Cham vui vẻ về tội lỗi của cha mình (Sáng 9:20-22).
2. Chúa đã tỏ cho chúng ta điều gì về tội lỗi của người mà Ngài đã cứu khỏi nước lụt?
Nước lụt không phải là chiến thắng cuối cùng trên tội lỗi (Hê-bơ-rơ 11:7; Rô 3:21-26)
3. Nhu cầu quan trọng nào tín hữu cảm thấy cần vì tội lỗi họ?
Họ cần một Đấng Cứu Thế để cứu họ ra khỏi tội lỗi. (Hê-bơ-rơ 11:13)
4. Sem và Gia-phết tỏ ra công chính như thế nào?
Họ không vui về tội lỗi của Cham, nhưng họ che lấp sự lừa lỏ của cha họ (Sáng 9:21-23)
5. Có điều gì chứng tỏ rằng No-ê ghét tội lỗi mình không?
Có, sau chuyện đó ông chúc phước cho Sem và Gia-phết, nhưng rửa sả Ca-na-an con trai của Cham (Sáng 9:24-27)
6. Sau nước lụt tội lỗi có gia tăng nhanh chóng không?
Có, những người gian ác chẳng bao lâu sau nổi lên chống lại Đức Chúa Trời bằng cách xây tháp Ba-bên. (Sáng 11:1-4)
7. Tại sao loài người tội lỗi xây tháp Ba-bên?
Họ muốn thách thức Chúa, và tụ tập lại để trở thành một vương quốc rộng lớn (Sáng 11:4)
8. Đức Chúa Trời đã ngăn chặn việc này như thế nào?
Đức Chúa Trời làm lộn xộn các thứ tiếng của họ để họ tản ra khắp đất (Sáng 11:7-8)
9. Tại sao Đức Chúa Trời tản lạc họ và làm cho họ thành những quốc gia riêng biệt?
Đề Hội Thánh của Ngài được an toàn tăng trưởng giữa thế gian tội lỗi này (Sáng 12:1-3)
10. Từ sự kiện này trở đi, chúng ta thấy dân Giao ước của Đức Chúa Trời ở đâu?
Hội thánh được tìm thấy trong dòng dõi Sem và cũng ở trong dòng dõi Gia-phết (Sáng 9:26-27)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 145:10-12, “Hỡi Đức Giê-hô-va, các công việc Ngài sẽ ngợi khen Ngài; Những người thánh Ngài cũng sẽ chúc tụng Ngài. Họ sẽ nói về sự vinh hiển nước Chúa, thuật lại quyền năng của Chúa. Đấng tỏ ra cho con loài người biết việc quyền năng của Chúa, và sự vinh hiển oai nghi của nước Ngài.”

Bài 6

SỰ KÊU GỌI ÁP-RA-HAM

1. Tại sao Đức Chúa Trời kêu gọi Áp-ra-ham ra khỏi U-rơ xú Canh-đê?
Để tiếp tục giao ước Ngài với Áp-ra-ham và dòng dõi của ông trong đất hứa (Sáng 12:1)
2. Có phải đây là lời hứa giao ước mà Đức Chúa Trời đã phán với Nô-ê?
Vâng, vì Áp-ra-ham là dòng dõi của Sem (Sáng 9:2; 11:11-25)
3. Dân Ca-na-an là dân kính sợ Chúa không?
Không, họ là dân tội lỗi thuộc dòng dõi của Cham (Sáng 10:1-20)
4. Thế thì tại sao Đức Chúa Trời sai Áp-ra-ham đến một vùng đất tội lỗi như thế?
Vì Ngài muốn ông là khách lạ trong vùng đất hứa (Sáng 12:6-7, 10; Hê-bơ-rơ 11:8-10)
5. Tại sao Đức Chúa Trời muốn Áp-ra-ham làm khách lạ trong vùng đất hứa?
Bởi vì đất này là hình thức di sản đời đời trong Đấng Christ mà Áp-ra-ham sẽ không chiếm hữu trọn vẹn cho đến kỳ đã trọn (Hê-bơ-rơ 10:15-16)
6. Áp-ra-ham đã bày tỏ đức tin nơi lời hứa của Chúa như thế nào?
Ông từ chối làm bạn với người Ca-na-an gian ác (Hê-bơ-rơ 11:9)
7. Áp-ra-ham đã tỏ ra không hoàn toàn tin cậy sự thành tín của Đức Chúa Trời như thế nào?
Hai lần ông nói dối về vợ mình để bảo vệ chính mình (Sáng 12:10-13; 20:1-2)
8. Áp-ra-ham có nhận được đứa con theo như lời hứa không?
Có, Đức Chúa Trời ban cho Áp-ra-ham và Sa-ra một con trai khi tuổi đã già (Sáng 21:1-5)
9. Tại sao Đức Chúa Trời bắt Áp-ra-ham phải đợi rất lâu cho đứa con của lời hứa này?
Để thấy rằng sự sinh ra Y-sác là một ân điển lạ lùng (Rô 9:6-9; Hê-bơ-rơ 11:11-12)
10. Đức Chúa Trời nói gì về Y-sác?
“Vì do nơi Y-sác sẽ sanh ra dòng dõi lưu danh ngươi”. (Sáng 21:12).

HỌC THUỘC LÒNG.

Thi 145:13-16, “Nước Chúa là nước có đời đời, quyền cai trị của Chúa còn đến muôn đời. Đức Giê-hô-va nâng đỡ mọi người sa ngã, và sửa ngay lại mọi người cong khom. Con mắt muôn vật đều ngửa trông Chúa, Chúa ban cho chúng đồ ăn tùy theo thì. Chúa xòe tay ra, làm cho thỏa nguyện mọi loài sống.”

Bài 7

GIAO ƯỚC ĐƯỢC THIẾT LẬP VỚI ÁP-RA-HAM

1. Điều quan trọng nào Đức Chúa Trời đã ban cho Áp-ra-ham, trong giao ước?
Đức Chúa Trời khiến ông trở nên cha của mọi kẻ tin (Rô 4:12)
2. Đức Chúa Trời đã tỏ cho Áp-ra-ham biết ông là cha mọi kẻ tin như thế nào?
Dòng dõi đông như các trên bờ biển. (Sáng 22:17)
3. Dòng dõi này là ai?
Đấng Christ và những ai liên hiệp với Ngài trong đức tin (Ga-la-ti 3:16; 1 Cô-rinh-tô 3:23)
4. Đức Chúa Trời đã thử đức tin của Áp-ra-ham vào lời hứa như thế nào?
Chúa truyền cho ông phải dâng Y-sác làm của lễ thiêu (Sáng 22:1-2)
5. Áp-ra-ham đã bày tỏ đức tin mạnh mẽ vào lời hứa của Đức Chúa Trời như thế nào?
Ông tin rằng Đức Chúa Trời sẽ khiến I-sac sống lại (Hê-bơ-rơ 11:17-19)
6. Qua thử thách này Đức Chúa Trời đã dạy Áp-ra-ham điều gì?
Rằng Ngài sẽ cung cấp Đấng Christ làm con chiên thay cho dân Ngài.
7. Đức Chúa Trời đã ban cho Áp-ra-ham và dòng dõi ông dấu hiệu gì trong giao ước?
Dấu hiệu cắt bì, ngày nay được thay thế bằng lễ Báp-tem (Sáng 17:9-14)
8. Sa-ra đã khẩn khẩn đòi Y-sác sẽ nhận lấy giao ước phước hạnh bằng cách nào?
Bà đòi đuổi Ích-ma-ên đi. (Sáng 21:9-10)
9. Tại sao Áp-ra-ham sai tôi tớ Ngài đến Cha-ran để tìm vợ cho Y-sác?
Vì ông muốn tìm cho Y-sác người vợ kính sợ Đức Chúa Trời (Sáng 24:3-4)
10. Điều gì Đức Chúa Trời đã bày tỏ cho dòng dõi Áp-ra-ham trước khi họ nhận được đất hứa?
Đức Chúa Trời nói với Áp-ra-ham rằng con cháu ông sẽ bị cực khổ 400 năm nơi vùng đất xa lạ (Sáng 15:13)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 145:17-19, “Đức Giê-hô-va là công bình trong mọi đường Ngài, hay làm ơn trong mọi công việc Ngài. Đức Giê-hô-va ở gần mọi người cầu khẩn Ngài. Tức ở gần mọi người có lòng thành thực cầu khẩn Ngài. Ngài làm thỏa nguyện mọi người kính sợ Ngài; Cũng nghe tiếng kêu cầu của họ, và giải cứu cho.”

Bài 8

GIAO ƯỚC VỀ MỘT DÂN ĐÔNG ĐỨC

1. Có phải tất cả con cái sinh ra trong dòng giao ước, là con cái của giao ước hay là con cái được lựa chọn của Đức Chúa Trời?
Không, Đức Chúa Trời tỏ cho chúng ta qua hai con sinh đôi của Y-sác và Rê-bê-ca rằng không phải như vậy (Rô 9:13)
2. Đức Chúa Trời công bố về hai con của Y-sác trong Rô-ma 9:13 là gì?
“Ta yêu Gia-cốp mà ghét Ê-sau”
3. Gia-cốp đã cố giành được quyền trưởng nam bằng cách nào?
Lừa dối người cha mù lòa của mình (Sáng 27)
4. Tại sao điều này là sai?
Nó chứng tỏ rằng ông không tin cậy Chúa (Thi 37:3).
5. Ê-sau đã làm gì sau khi bị Gia-cốp lừa cướp quyền trưởng nam?
Ông lên kế hoạch giết Gia-cốp ngay sau khi cha chết (Sáng 27:41)
6. Đức Chúa Trời đã hứa với Gia-cốp điều gì trong giấc mơ, khi ông trốn khỏi thành nộ của Ê-sau?
Tại Cha-ran Ngài chăm sóc ông và đem ông về đất hứa. (Sáng 28:13-15)
7. Đức Chúa Trời đã giữ lời hứa giao ước ước Gia-cốp thế nào? \
Ngài ban cho ông một gia đình với nhiều tài sản (Sáng 30)
8. Đức Chúa Trời đã đảm bảo tiếp tục ban phước cho Gia-cốp khi ông quay về Ca-na-an như thế nào?
Đức Chúa Trời nói với ông giao ước lời hứa sẽ được hoàn thành trong chính ông và dòng dõi ông (Sáng 28:13-15)
9. Chúa cho Gia-cốp có bao nhiêu người con?
Chúa ban cho ông 12 người con, về sau tên của họ được đặt cho 12 chi phái (Sáng 35:22-26)
10. Điều gì tái hiện rõ ràng trong đời sống của các con Gia-cốp?
Đức Chúa Trời luôn thành tín bất chấp tội lỗi của họ.

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 145: 20-21, “Đức Giê-hô-va bảo hộ những kẻ yêu mến Ngài, song hủy diệt những kẻ ác. Miệng tôi sẽ đồn ra sự ngợi khen Đức Giê-hô-va; Nguyên cả loài xác thịt chúc tụng Đấng thánh của Ngài, cho đến đời đời vô cùng.”

Bài 9

GIAO ƯỚC CHO DÂN SỰ BỊ NÔ LỆ TẠI AI-CẬP

1. Mười con trai Gia-cốp đã phạm tội lỗi nào?
Họ bán Giô-sép làm nô lệ tại Ai-cập (Sáng 37:27-32)
2. Đức Chúa Trời có ý định đem điều gian ác đó đến cho Giô-sép không?
Không, mặc dù những anh em này làm điều ác, Đức Chúa Trời làm nó thành tốt cho ông (Sáng 50:20)
3. Đức Chúa Trời tỏ ra đẹp lòng về Giô-sép ở Ai-cập như thế nào?
Ngài đem ông từ tù nhân trong tù, thành người cai trị của Ai-cập (Sáng 41:39-44)
4. Những con trai của Gia-cốp sau này có thay đổi thái độ với Giô-sép không?
Có, họ xưng nhận tội lỗi họ với Giô-sép (Sáng 44:18)
5. Gia-cốp đã làm gì khi biết Giô-sép còn sống?
Đức Chúa Trời cho Gia-cốp xuống Ai-cập với gia đình (Sáng 46:1-7)
6. Tại sao Đức Chúa Trời đem Gia-cốp và gia đình xuống Ai-cập?
Đức Chúa Trời muốn tỏ ra sự vinh hiển của Ngài qua việc giải thoát dân sự khỏi cảnh nô lệ đọa đày tại Ai-cập (Sáng 48:21; 50:24; Công 7:6-7)
7. Đức Chúa Trời đã đem họ đến cảnh nô lệ này như thế nào?
Đức Chúa Trời đẩy lên một ông vua gian ác, ông bắt dân Y-sơ-ra-ên làm nô lệ (Xuất 1:8-14)
8. Hình ảnh về sự nô lệ này là gì?
Là nô lệ về tội lỗi (Lu-ca 1:74-75; Lê-vi 11:44-45)
9. Điều gì khác Đức Chúa Trời đã dạy cho dân sự qua sự nô lệ này?
Đức Chúa Trời dạy rằng họ chỉ có thể giành lấy đất hứa bằng ân điển lạ lùng mà thôi. (Sáng 17:7; Rô 3:29; 1 Phi-e-rơ 1:15-25)
10. Điều gì đem lại hy vọng cho Y-sơ-ra-ên trong lúc bị khốn khổ?
Đức Chúa Trời hứa sẽ đem họ về trong đất Ca-na-an. (Sáng 15:13-14)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 105:1-3, “Hãy ngợi khen Đức Giê-hô-va, cầu khẩn Đah của Ngài; Khá truyền ra giữa các dân những công việc Ngài! Hãy hát, hãy hát cho Ngài những bài ca! Khá nói về các việc lạ lùng của Ngài. Hãy khoe mình về Đah thánh Ngài.”

Bài 10

SỰ GIẢI THOÁT-VƯỢT QUA BIỂN ĐỎ

1. Đức Chúa Trời đã chuẩn bị ai để giải thoát dân Ngài?
Ngài đã chuẩn bị Môi-se để giải thoát dân Ngài (Xuất 2; 3)
2. Trong những năm đầu đời Ngài đã chuẩn bị ông như thế nào?
Ngài cứu mạng sống ông và khiến ông được nuôi dưỡng tại nhà cha mẹ mình (Xuất 2:8-10)
3. Làm sao chúng ta biết được Đức Chúa Trời đã chuẩn bị ông ngay tại cung vua?
Ông học biết sự khôn ngoan của người Ai-cập để lãnh đạo dân sự của Đức Chúa Trời (Công 7:22)
4. Môi-se được chuẩn bị thêm nữa như thế nào?
Ông có 40 năm ở tại Ma-đi-an làm người chăn chiên (Xuất 3:1)
5. Đức Chúa Trời đã kêu gọi Môi-se giải thoát dân sự như thế nào?
Đức Chúa Trời đã phán với ông từ bụi gai cháy và ban cho ông những dấu lạ tỏ ra trước mặt Pha-ra-ôn (Xuất 3:1-10; 4:1-9)
6. Pha-ra-ôn có sẵn sàng để dân sự ra đi không?
Không Đức Chúa Trời đã làm ông cứng lòng để bày tỏ quyền năng Ngài cho ông (Xuất 7:4; Rô 9:17-18)
7. Đức Chúa Trời đã thể hiện quyền năng của Ngài tại Ai-cập như thế nào?
Ngài sai đến 10 tai vạ để cho Pha-ra-ôn biết rằng Ngài là Đức Chúa Trời Hằng sống và chân thật (Xuất 3:14; 7:14 – 12:30)
8. Đức Chúa Trời truyền cho Môi-se và dân sự phải làm gì trong khi tai vạ cuối cùng đổ xuống trên Ai-cập?
Giữ lễ Vượt qua (Xuất 12:1-28)
9. Lễ vượt qua là biểu tượng về điều gì?
Sự đổ huyết của Đấng Christ trên thập tự giá (1 Cô-rinh-tô 5:7-8; 1 Phi-e-rơ 1:18-23)
10. Điều gì là rất quan trọng về sự giải thoát vượt qua biển Đỏ?
Nó biểu hiện về sự giải thoát lớn lần thứ hai mà Đức Chúa Trời ban cho Hội thánh

HỌC THUỘC LÒNG.

Thi 105:4, “Hãy cầu Đức Giê-hô-va và quyền phép Ngài, Hãy tìm kiếm mặt Ngài luôn luôn.”

Thời kỳ 3

Hành Trình Của Dân Y-sơ-ra-ên Từ Ca-na-an Đến Thời Cai Trị Vinh Hiển Của Sa-lô-môn

Bài 11

SỰ NỔI LOẠN TRONG ĐỒNG VẮNG

1. Điều gì trở nên rõ ràng trong hành trình của dân Y-sơ-ra-ên trong đồng vắng?
Họ thể hiện rõ ràng là một dân nổi loạn (Dân 20:1-5; 21:5)
2. Y-sơ-ra-ên đã bày tỏ sự nổi loạn của họ thế nào?
Họ kết tội Môi-se và A-rôn đã dẫn họ vào đồng vắng để chết đói (Xuất 16:1-3; 17:3)
3. Tại sao họ nói với Môi-se và A-rôn cách độc ác như vậy?
Vì họ thèm muốn những đồ ăn thức uống tại Ai-cập họ không tin vào sự chu cấp từ Đức Chúa Trời. (Xuất 16:3; Dân 11:1-6)
4. Tại Mi-rê-ba Y-sơ-ra-ên đã phạm tội gì?
Dân Y-sơ-ra-ên đòi giết Môi-se và chọc giận Đức Chúa Trời vì không có nước uống (Xuất 17:1-7)
5. Đức Chúa Trời đã bày tỏ sự thành tín của Ngài cách nào?
Ngài cho họ Ma-na từ trời và nước ra từ hòn đá (Xuất 16:14-15; 17:6-7)
6. Chiến thắng đáng ghi nhớ nào Đức Chúa Trời đã ban cho dân Y-sơ-ra-ên tại Rê-phi-đim?
Họ đánh bại dân A-ma-léc khi Môi-se đưa hai tay lên trời. (Xuất 17:8-16)
7. Tội trọng nào Dân Y-sơ-ra-ên đã phạm tại Si-nai?
Họ làm một con bò vàng và thờ phượng nó (Xuất 32)
8. Con bò vàng dẫn đến tội lỗi gì?
Tội thờ hình tượng (Công 7:38-43)
9. Đức Chúa Trời có hủy diệt dân Y-sơ-ra-ên lúc đó không?
Không, vì có những người được chọn nên họ không bị hủy diệt (Xuất 32:30 –33:11..).
10. Đức Chúa Trời đã chứng tỏ điều gì trong suốt lịch sử?
Chúng ta được cứu bởi ân điển chúa không bởi việc làm (Ê-phê-sô 2:8-9)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 105:5-6, “Hỡi dòng dõi Áp-ra-ham, là kẻ tôi tớ Ngài, hỡi con cháu Gia-cóp, là kẻ Ngài chọn, hãy nhớ lại những việc lạ lùng Ngài đã làm, các dấu kỳ và đoán ngữ mà miệng Ngài đã phán.”

Bài 12

Y-SƠ- RA-ÊN TIẾP NHẬN LUẬT PHÁP

1. Tại sao Đức Chúa Trời dẫn Y-sơ-ra-ên lên núi Si-nai?
Để thiết lập giao ước với toàn thể dân sự (Xuất 21 – 23:26; Hê-bơ-rơ 9)
2. Tại núi Si-nai Đức Chúa Trời đã ban cho dân sự điều gì để làm họ trở nên dân giao ước?
Bảng mười điều răn, luật dân sự và các luật về nghi lễ. (Deut 10:4)
3. Trong mười điều răn Đức Chúa Trời đòi hỏi chúng ta điều gì?
Người phải hết lòng, hết linh hồn, hết trí khôn, hết sức mà kính mến Chúa là Đức Chúa Trời người... và yêu kẻ lân cận như mình. (Mác 12:30- 31; WSC 42).
4. Luật pháp dạy điều gì liên quan đến bản thân chúng ta?
Bản chất của chúng ta, chúng ta có xu hướng không yêu mến Đức Chúa Trời và người lân cận chúng ta (Rô 7:7; Ga-la-ti 5:19-21)
5. Đức Chúa Trời đã dùng luật pháp để dạy Y-sơ-ra-ên về sự cứu rỗi?
Qua luật pháp Đức Chúa Trời đã dạy họ trông đợi sự hiện đến của Đấng Christ (Ga-la-ti 3:24)
6. Ngoài luật pháp ra Đức Chúa Trời đã ban gì cho Y-sơ-ra-ên?
Chúa ban cho họ đền tạm và các khí dụng trong đền (Xuất 25 – 27:21)
7. Đền tạm đã chỉ về Đấng Christ như thế nào?
Bản thân đền tạm là hình bóng về Đấng Christ là Trời và Người, ngự giữa con người, trong khi đó tế lễ trong đền tạm là hình bóng về công việc của Đấng Christ, Đấng chết vì tội lỗi chúng ta (Giăng 1:14; Hê-bơ-rơ 8 – 10)
8. Tại sao đền tạm được gọi là nhà Đức Chúa Trời?
Bởi vì đây là nơi Đức Chúa Trời ngự giữa dân sự của Ngài (Xuất 25:22)
9. Đức Chúa Trời đã ngự giữa dân sự như thế nào?
Trong đám mây vinh hiển tại nơi chí thánh (Xuất 40:34)
10. Có rõ ràng rằng dân Y-sơ-ra-ên không xứng đáng để Ngài hiện diện giữa họ không?
Đúng vậy, vì Dân Y-sơ-ra-ên phục vụ con bò vàng trong khi Môi-se lên núi. (Xuất 32)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 105:7-8, “Ngài là Giê-hô-va, Đức Chúa Trời chúng tôi; Sự đoán xét Ngài ở khắp trái đất. Ngài nhớ đến sự giao ước Ngài luôn luôn, hồi tưởng lời phán dặn Ngài cho đến ngàn đời.”

Bài 13

HỘI CHÚNG TRONG ĐỒNG VẮNG

1. Điều gì là bước ngoặt trong hành trình đến Ca-na-an của dân Y-sơ-ra-ên?
Họ không được phép vào Ca-na-an trong nhiều năm vì có sự vô tín của họ (Dân 13; 14)
2. Họ chứng tỏ là vô tín như thế nào?
Họ từ chối không nghe theo lời báo cáo tốt lành của Giô-suê và Ca-lép nhưng tin vào lời tường thuật bậy bạ của mười thám tử khác (Dân 14:1-4, 10)
3. Tại sao đây là hành động vô tín?
Vì họ không tin Đức Chúa Trời hoàn thành giao ước của Ngài ban cho họ vùng đất này (Dân 13:30-33; 14:5-9)
4. Đức Chúa Trời đã đoán phạt kẻ vô tín thế nào?
Ngài khiến họ đi lang thang trong đồng vắng 40 năm (Thi 95:10; Dân 14:33)
5. Điều gì xảy ra trong 40 năm này?
Tất cả những người 20 tuổi trở lên ngoại trừ Giô-suê và Ca-lép, đều chết trong đồng vắng (Dân 14:19-39)
6. Điều gì là tiêu biểu cho thời kỳ lang thang này?
Đó là thời kỳ tội lỗi oán than và nổi loạn (Thi 95:10)
7. Hãy nêu ra hai điển hình về Y-sơ-ra-ên dấy lên nghịch cùng Chúa?
Sự nổi loạn của Cô-rê, Đa-than và A-bi-ram loạn nghịch cùng Môi-se và A-rôn, họ khinh thường Ma-na mà Đức Chúa Trời ban cho, họ trách cứ Ngài vì đem họ vào đồng vắng để chết (Dân 16; 21:4-9)
8. Đức Chúa Trời đã đoán phạt về tội khinh thường Ma-na của họ như thế nào?
Ngài sai rắn lửa giết nhiều người trong vòng họ. (Dân 21:8-9).
9. Đức Chúa Trời đã cứu họ khỏi những con rắn này cách nào?
Môi-se làm con rắn bằng đồng treo lên cây sào để ai nhìn lên đó thì sẽ được cứu (Dân 21:8-9)
10. Con rắn tượng trưng điều gì?
Tượng trưng về Chúa Giê-xu Christ, Ngài phán “Xưa Môi-se treo con rắn lên nơi đồng vắng thế nào, thì Con người cũng phải bị treo lên đường ấy, ¹⁵ hầu cho hễ ai tin đến Ngài đều được sự sống đời đời” (Giăng 3:14-15).

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 105:9-10, “Tức là giao ước Ngài đã lập với Áp-ra-ham, đã thề cùng Y-sác, định cho Gia-cốp làm luật lệ, và lập cho Y-sơ-ra-ên làm giao ước đời đời.”

Bài 14

DÂN Y-SO-RA-ÊN VÀO ĐẤT HỨA

1. Tại sao Đức Chúa Trời không cho Môi-se dẫn dân Y-so-ra-ên vào Ca-na-an?
Vì trong cơn giận dân sự ông đã đập vào hòn đá (Dân 20:1-13)
2. Hành vi này của Môi-se tỏ ra điều gì?
Ông là người trung gia tiêu biểu, thế nên ông đã không trọn vẹn. (Dân 20:12; 27:14; Thi 106:32-33)
3. Môi-se là người trung bảo tiêu biểu về ai?
Về Đấng Christ, một Đấng trung bảo của một giao ước tốt hơn (Hê-bơ-rơ 8:6)
4. Đức Chúa Trời đã kêu gọi ai dẫn dân sự vào đất hứa Ca-na-an?
Giô-suê, một kiểu người của Đấng Christ. (Giô-suê 1:1-2)
5. Đức Chúa Trời đã tỏ ra Ngài mở cửa tiến vào Ca-na-an thế nào?
Ngài rẽ nước sông Giô-đanh trước mặt họ (Giô-suê 3)
6. Vùng đất nào, ở phía tây sông Giô-đanh, mà dân Y-so-ra-ên chinh phục đầu tiên?
Vùng trung tâm mà đầu tiên là thành Giê-ri-cô. (Giô-suê 6)
7. Điều gì Đức Chúa Trời thể hiện ra trong sự cứu rỗi của Ra-háp và cả gia đình bà?
Đức Chúa Trời muốn nhóm dân sự của Ngài từ dân ngoại nữa (Thi 87:1-5)
8. Sự cứu rỗi của Ra-háp có phải theo lời hứa của Đức Chúa Trời cho Áp-ra-ham không?
Đúng vậy, vì Đức Chúa Trời có phán “mọi chi tộc trong thế gian sẽ nhờ người mà được phước” (Sáng 22:18).
9. Y-so-ra-ên đã chinh phục đất hứa theo thứ tự như thế nào?
Trước hết vùng đồi ở miền quê phía nam, sau đó những vùng núi phía bắc (Giô-suê 11:16-17)
10. Đất hứa được phân chia thế nào cho 12 chi phái?
Đức Chúa Trời chia đất cho 12 chi phái bằng cách bốc thăm (Giô-suê 13:1-8; 14:1-5)

HỌC THUỘC LÒNG.

Thi 105:11-13, “Mà rằng: Ta sẽ ban cho ngươi xứ Ca-na-an, là phần sản nghiệp các người, lúc ấy họ chỉ là một số ít người, không đông đảo và làm khách lạ trong xứ, đi từ dân này đến dân kia, từ nước này qua nước khác.”

Bài 15

Y-SƠ-RA-ÊN PHẠM TỘI TRONG ĐẤT HỨA

1. Y-sơ-ra-ên có giữ lòng trung tín với Đức Chúa Trời trong đất hứa không?
Không, họ bỏ luật lệ của Ngài phục vụ hình tượng (Quan Xét 2:11-13)
2. Điều gì là nguyên nhân của sự thờ hình tượng này?
Cha mẹ đã không dạy con cái họ kính sợ Đức Chúa Trời (Quan Xét 2:10)
3. Y-sơ-ra-ên có hủy diệt tất cả các dân tộc trong xứ Ca-na-an mà Đức Chúa Trời truyền cho họ không?
Không họ không vâng lời Chúa lại còn liên minh với nhiều dân tộc trong xứ (Quan Xét 2:1-2)
4. Đức Chúa Trời đã phán xét Y-sơ-ra-ên thế nào khi họ làm bạn với kẻ thù của Đức Chúa Trời?
Ngài làm cho những quốc gia này mạnh mẽ và trao Y-sơ-ra-ên vào tay họ (Quan Xét 2; 3)
5. Đức Chúa Trời có nhớ Y-sơ-ra-ên trong hoạn nạn của họ không?
Có, Ngài sai các quan xét giải cứu họ khi họ ăn năn tội lỗi mình (Quan Xét 2:16-18)
6. Đức Chúa Trời dạy điều gì thông qua toán quân nhỏ của Ghi-đê-ôn?
Chiến thắng luôn luôn đến từ Đức Chúa Trời (Quan Xét 7:1-7)
7. Khi nào lời của Đức Chúa Trời khan hiếm giữa Y-sơ-ra-ên Ngài phán dạy qua ai?
Qua Sa-mu-ên là tiên tri và cũng là thầy tế lễ (1 Sa-mu-ên 3:19 – 4:1)
8. Y-sơ-ra-ên đã có đòi hỏi tội lỗi nào?
Họ yêu cầu Sa-mu-ên ban cho họ một vua như những quốc gia khác (1 Sa-mu-ên 8)
9. Tại sao Y-sơ-ra-ên cầu xin có một vua là tội lỗi?
Vì làm như thế họ đã từ khước Đức Chúa Trời là vua của họ (1 Sa-mu-ên 8:7)
10. Trong thời kỳ các quan xét này có đặc điểm gì?
Mọi người cứ làm theo điều mắt mình cho là phải (Quan Xét 21:25)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 105:14-15, “Ngài không cho ai hà hiếp họ; Ngài trách các vua vì có họ, mà rằng: Đừng đụng đến kẻ chịu xúc dầu ta, chớ làm hại các đấng tiên tri ta.”

Bài 16

Y-SO-RA-ÊN THỪA HUỞNG ĐẤT HỨA

1. Đức Chúa Trời có cho họ một vua như họ đòi hỏi không?
Có, Ngài ban cho họ vua Sau-lơ (1 Sa-mu-ên 10)
2. Khi Sau-lơ từ chối Chúa thì Ngài lập ai để thay thế?
Ngài đã xức dầu cho Đa-vít làm vua theo thể chế thần trị (1 Sa-mu-ên 16)
3. Qua Đa-vít Đức Chúa Trời ban cho Y-sơ-ra-ên điều gì?
Qua Đa-vít Ngài ban cho họ đất mà Ngài đã hứa với Áp-ra-ham (Sáng 15:18-21)
4. Tại sao Đa-vít đã không thể xây đền thờ?
Bởi vì ông là một chiến binh tay vấy nhiều máu (1 Sứ 22:8)
5. Đức Chúa Trời đã hứa gì với Đa-vít liên quan đến đền thờ?
Ngài sẽ cho Đa-vít một con trai, và con trai của Đa-vít sẽ xây đền thờ cho Ngài (2 Sa-mu-ên 7:12-13)
6. Đền thờ Sa-lô-môn có vị trí quan trọng nào trong đời sống dân Y-sơ-ra-ên?
Nó là trung tâm của chế độ Thần trị (Dân 12:13; 1 Sứ 22:6-19)
7. Làm thế nào đền thờ là trung tâm của thể chế thần trị trong Y-sơ-ra-ên?
Vì Đức Chúa Trời đã chọn nó làm biểu tượng về sự hiện diện của Ngài giữa dân giao ước (1 Sứ 22:19; Xuất 25:22)
8. Những đặc điểm trong thời kỳ cai trị của Sa-lô-môn?
Đó là một thời kỳ bình an thịnh vượng (1 Vua 4:21-25; 1 Sứ 22:9)
9. Đa-vít đã chiến thắng mọi kẻ thù mình biểu tượng về điều gì?
Biểu tượng về chiến thắng của Chúa Giê-xu trên tội lỗi dân Ngài, và của cả thế gian. (Lu-ca 1:74-75; Thi 56; 72:1-9; v.v)
10. Sự cai trị bình an thịnh vượng của Sa-lô-môn là biểu tượng về điều gì?
Sự vinh quang và vẻ đẹp của vương quốc Đấng Christ sẽ đến (1 Vua 4:21-25; cf Ê-sai 9:6-7; 11:6-9; Khải 12:10-11; Ê-phê-sô 2:14-17; v.v)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 45:1-2, “Lòng tôi đầy tràn những lời tốt; Tôi nói điều tôi vịnh cho vua; Lưỡi tôi như ngòi viết của văn sĩ có tài. Ngài xinh đẹp hơn hết thấy con trai loài người; Ân điển tràn ra nơi môi Ngài: Vì vậy, Đức Chúa Trời đã ban phước cho Ngài đến đời đời.”

Thời kỳ 4

Từ sự phân chia vương quốc đến khi đi lưu đày

Bài 17

SỰ PHÂN CHIA VƯƠNG QUỐC

1. Vương quốc của Sa-lô-môn có làm thành điều Đức Chúa Trời đã hứa với Áp-ra-ham không?
Nó chỉ là tiêu biểu về sự làm thành lời hứa đó mà thôi (Sáng 17:6-8)
2. Thực tế điều đó chỉ về tiêu biểu nào?
Vương quốc đời đời của Đấng Christ trong Ca-na-an trên trời. (Hê-bơ-rơ 11:8-10, 13-16; 5:6-14; v.v.)
3. Đức Chúa Trời đã đoán phạt tội thờ hình tượng của Sa-lô-môn như thế nào?
Ngài đem 10 chi phái khỏi nhà Đa-vít trao cho Giê-rô-bô-am. (1 Vua 11:35)
4. Lý do nào dẫn đến sự phân chia vương quốc?
Rô-bô-am đã không chịu giảm thuế cho dân sự sau khi cung điện và đền thờ đã xây xong. (1 Vua 12:3-5, 12-14)
5. Tại sao việc 10 chi phái lìa khỏi nhà Đa-vít là tội lỗi?
Vì làm như thế họ đã từ chối Đấng Christ Người đã được lập ngôi trên Ngai Đa-vít (1 Vua 12:16, 19, 25-29; cf Ê-sai 9:6-7)
6. Giao ước phước hạnh nào khác mà Vương quốc Giu-đa ngoài ngai Đa-vít?
Vương quốc Giu-đa có đền thờ của Đức Chúa Trời tại Giê-ru-sa-lem (1 Vua 12:26-27)
7. Hai chi phái nào Đức Chúa Trời để cho Rô-bô-am cai trị?
Giu-đa và Bên-gia-min (2 Sử 11:1-2)
8. Rô-bô-am có nỗ lực bắt buộc 10 chi phái này thừa nhận ông là vua của họ không?
Có, nhưng Đức Chúa Trời không muốn ông đánh với anh em mình (1 Vua 12:23-24)
9. Bạn có thể nói gì về các vua Giu-đa?
Tất cả đều thuộc dòng vua Đa-vít (1 Vua 11:43; 14:31; 15:8; 22:41; 2 Vua 8:16, etc)
10. Tại sao những vị vua này từ dòng vua Đa-vít?
Bởi vì Đức Chúa Trời đã hứa thiết lập ngai Đa-vít đời đời (2 Sa-mu-ên 7:16-17; cf Ê-sai 9:6-7)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 45:3-4, “Hỡi Đấng mạnh dạn, hãy đai gươm nơi hông, là sự vinh hiển và sự oai nghi của Ngài. Vì có sự chân thật, sự hiền từ, và sự công bình, hãy lấy sự oai nghi Ngài cỡi xe lướt tới cách thẳng trận; tay hữu Ngài sẽ dạy cho Ngài những việc đáng kinh.”

Bài 18

VƯƠNG QUỐC Y-SƠ-RA-ÊN THỜ HÌNH TƯỢNG

1. Kinh thánh nói gì về Giê-rô-bô-am là vua đầu tiên của 10 chi phái?
Ông là “Giê-rô-bô-am... gây cho Y-sơ-ra-ên phạm tội.” (2 Vua 13:2).
2. Tại sao gọi ông là Giê-rô-bô-am gây cho Y-sơ-ra-ên (10 chi phái phía bắc) phạm tội?
Bởi vì ông lệnh cho Y-sơ-ra-ên phải thờ phượng Đức Chúa Trời bằng những con bò vàng (1Vua 12:28-29; 2 Vua 17:21)
3. Việc này dẫn Y-sơ-ra-ên đến tội lỗi nào nữa?
Y-sơ-ra-ên quay sang thờ phượng tất cả hình tượng của các dân tộc chung quanh Ca-na-an (vd, 2 Vua 17:7-12)
4. Đặc biệt dân Y-sơ-ra-ên thờ hình tượng nào?
Trong thời vua A-háp dân sự thờ thần Ba-anh (1 Vua 16:30-33)
5. Có ai trung tín thờ Đức Chúa Trời suốt thời gian cai trị của A-háp không?
Có, có bảy ngàn người không chịu cúi đầu trước Ba-anh (1Vua 19:18)
6. Đức Chúa Trời đã sai ai chống lại sự thờ hình tượng này?
Tiên tri Ê-li và Ê-li-sê họ công bố rằng Giê-hô-va là Đức Chúa Trời. (2 Vua 2:13-14; Rô 11:2-4)
7. Tiên tri nào đặc biệt cảnh báo dân Y-sơ-ra-ên về sự phán xét sẽ đến?
Ô-sê và A-mốt (Ô-sê 1:1-2; 4:1; A-mốt:1-2; 3:1-2)
8. Thời điểm đặc biệt nào khi một số người được lựa chọn trong 10 chi phái bày tỏ đức tin của họ?
Trong thời cai trị của Ê-xê-chia vua Giu-đa họ về Giê-ru-sa-lem để giữ lễ vượt qua. (2 Sử 30:10-11)
9. Đức Chúa Trời đã đoán phạt tội lỗi của 10 chi phái phía bắc bằng cách nào?
Ngài sai A-si-ry bắt họ lưu đày và phân tán họ (2 Vua 17)
10. Vua A-si-ry đã để lại ai trong đất họ?
Người Sa-ma-ri, là những người xa lạ được đem từ nhiều nơi của vương quốc A-si-ri (2 Vua 17:24)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 45:5-6, “Các mũi tên Ngài bén nhọn, bắn thấu tim kẻ thù nghịch vua; Các dân đều ngã dưới Ngài. Hỡi Đức Chúa Trời, ngôi Chúa còn mãi đời nọ qua đời kia; Bính quyền nước Chúa là một bính quyền ngay thẳng.”

Bài 19

VƯƠNG QUỐC GIU-ĐA XÂY BỞ CHÚA

1. Có phải vương quốc Giu-đa thì nhỏ hơn vương quốc Y-sơ-ra-ên không?
Đúng, người trung tín với Đức Chúa Trời bao giờ cũng ít hơn người không tin. (1 Vua 12:21-24; 2 Vua 19:1-4)
2. Dân Giu-đa có thờ hình tượng không?
Có, số người gian ác cũng gia tăng nhanh chóng tại Giu-đa (1 Vua 14:22-24)
3. Có phải tất cả các vua Giu-đa đều kính sợ Đức Chúa Trời không?
Không phải, nhiều vua đã dẫn dân sự dần sâu hơn trong sự thờ hình tượng. (ví dụ trong 2 Vua 8:18-19, 27; 11:1-3; 16:2-4)
4. Hoàng hậu A-tha-li đã làm điều gian ác nào?
Bà tìm cách giết hết dòng dõi vua Đa-vít (2 Sử 22:1-12)
5. Tại sao Sa-tan tìm cách hủy diệt dòng dõi vua Đa-vít qua hoàng hậu A-tha-li?
Vi Đấng Christ sẽ sinh ra từ dòng vua này. (1 Vua 9:5; 2 Sử 13:5; Ê-sai 9:6-7)
6. Đức Chúa Trời đã bảo vệ dòng vua này như thế nào?
Ngài bảo vệ đứa trẻ Giô-ách khỏi sự tàn sát của hoàng hậu A-thi-la (2 Vua 11:1-2)
7. Những vua nào được ghi nhận là sốt sắng về nhà Chúa và tin cậy Ngài?
A-sa; Giô-ách; Ê-xê-chia; và Giô-si-a họ phá đổ hình tượng, khôi phục đền thờ tái lập sự thờ phượng và kêu gọi Giu-đa giữ lễ vượt qua. (1 Vua 15:9-15; 2 Sử 24:1-4; 1 Vua 22:42-43; 2 Sử 30:1-2; 2 Vua 22:1-2; 23:19-25)
8. Chúa đã đặc biệt đẩy lên tiên tri nào để dạy dỗ dân Giu-đa đi theo đường lối Ngài?
Tiên tri Ê-sai và Giê-rê-mi, qua họ Ngài nói trước về sự lưu đày và hồi hương của dân sót lại (Ê-sai 1; Giê 1:1-2; 3:23 – 4:6; v.v.)
9. Đức Chúa Trời có phán dạy về Đấng Christ trong thời của vương quốc Giu-đa không?
Có, qua tiên tri Mi-chê Ngài thậm chí chỉ rõ nơi Chúa Giê-xu sẽ sinh ra (Mi-chê 5:2)
10. Giu-đa có xoay bỏ con đường tội lỗi không?
Không, tội lỗi họ càng gia tăng, thậm chí còn hơn cả điều Y-sơ-ra-ên đã làm (2 Vua 23:26-27; 24:3-9)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 45:7-8, “Chúa ưa sự công bình, và ghét điều gian ác; Cho nên Đức Chúa Trời, là Đức Chúa Trời của Chúa, đã xức dầu cho Chúa bằng dầu vui vẻ trởi hơn đồng loại Chúa. Các áo xống Ngài bay mùi thơm một đượ, trầm hương, và nhục quế; Từ trong đền ngà có tiếng nhạc khí bằng dây làm vui vẻ Ngài.”

Bài 20

GIU-ĐA BỊ LƯU ĐÀY

1. Đức Chúa Trời đã đoán phạt tội lỗi của dân Giu-đa như thế nào?
Ngài sai Nê-bu-cát-nét-sa bắt dân Giu-đa đi lưu đày. (2 Sử 36)
2. Nhiều người kính sợ Chúa cũng bị bắt lưu đày phải không?
Phải, chẳng hạn Đa-ni-ên và ba người bạn của ông? (Đan 1:1-4, 6-7)
3. Nê-bu-cát-nét-sa đã đem dân sự lưu đày đến thành phố nào?
Ba-by-lôn thủ đô của đế quốc Ba-by-lôn (Giê-rê-mi 53:28-32)
4. Đức Chúa Trời đã không hứa với Y-sơ-ra-ên về vùng đất Ca-na-an là một chiếm hữu đời đời phải không?
Không, Ngài hứa, nhưng lời hứa này sẽ hoàn toàn ứng nghiệm khi người được lựa chọn thừa hưởng Ca-na-an thiên đường (Khải 21 – 22:7)
5. Các tổ phụ ngày xưa có hiểu rằng lời hứa này ngụ ý về thiên đàng không?
Có, Họ mong ước một quê hương tốt hơn, đó chính là thiên đàng (Hê-bơ-rơ 11:10, 13-16)
6. Điều gì xảy đến với đền thờ và ngai của vua Đa-vít?
Chúng hoàn toàn bị hủy diệt khi thành phố bị thiêu hủy (2 Vua 25:8-9, 17)
7. Tại sao Đức Chúa Trời muốn chúng bị hủy diệt?
Bởi vì Ngài môn dân sự hướng về ngai của vương quốc Đấng Christ tại Giê-ru-sa-lem mới trên trời (Khải 3:11-13)
8. Sự lưu đày có ảnh hưởng thế nào đến những người có đức tin?
Họ bắt đầu càng ngày càng mong mỏi về đền thờ nơi Chúa ngự (Thi 137)
9. Khi lưu đày tại Ba-by-lôn, Đa-ni-ên đã bày tỏ đức tin của ông vào lời hứa của Đức Chúa Trời như thế nào?
Ông hướng về Giê-ru-sa-lem nơi đền thờ mà cầu nguyện (Đa 6:10)
10. Ai đã khích lệ dân sự mong đợi ngày trở về Giê-ru-sa-lem?
Tiên tri Ê-xê-chi-ên tại nơi lưu đày cạnh dòng sông Kê-ba (Ê-xê-chi-ên 1)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 67:1-4, “Nguyện Đức Chúa Trời thương xót chúng tôi, và ban phước cho chúng tôi, soi sáng mặt Ngài trên chúng tôi. Để đường lối Chúa được biết trên đất, và sự cứu rỗi của Chúa được biết giữa các nước. Hỡi Đức Chúa Trời, nguyện các dân ngợi khen Chúa! Nguyện muôn dân ca tụng Chúa! Các nước khá vui vẻ và hát mừng rỡ;”

Bài 21

SỰ THƯƠNG XÓT CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI TRÊN DÂN SỰ LƯU ĐÀY

1. Sách tiên tri nào được viết ra trong thời kỳ lưu đày?
Sách tiên tri Đa-ni-ên, nói về vương quốc sẽ đến của Đấng Christ.
2. Đức Chúa Trời đã tỏ cho vua Nê-bu-cát-nết-sa về vương quốc hầu đến này cách nào?
Qua chiêm bao, một bức tượng lớn bị phá hủy (Đan 2)
3. Bức tượng đại diện cho điều gì?
Vương quốc trên thế gian này mà vua Nê-bu-cát-nết-sa là cái đầu (Đan 2:37-43)
4. Bức tượng này bị hủy diệt cách nào?
Bởi một tảng đá, đại diện cho vương quốc của Đấng Christ (Đan 2:44-45)
5. Tại vương quốc Ba-by-lôn ba người bạn của Đa-ni-ên có phải chịu khổ vì đức tin của họ không?
Có họ bị ném vô lò lửa hực khi họ không cúi xuống trước bức tượng của vua Nê-bu-cát-nết-sa (Đan 3)
6. Đức Chúa Trời đã bảo vệ ba người bạn này cách nào?
Ngài sai thiên sứ ở cùng họ trong lò lửa (Đan 3:24-28)
7. Đức Chúa Trời cho Bên-xát-xa biết về sự sụp đổ của vương quốc Ba-by-lôn thế nào?
Bởi bàn tay viết trên tường mà Đa-ni-ên thông giải. (Đan 5)
8. Đa-ni-ên được bảo vệ khỏi kẻ thù cách nào?
Đức Chúa Trời đã cứu Đa-ni-ên khỏi hang sư tử (Đan 6)
9. Đức Chúa Trời đã giải thoát dân sự khỏi sự lưu đày như thế nào?
Sau bảy mươi năm, Đức Chúa Trời làm vua Si-rư cảm động cho dân sự trở về Giê-ru-sa-lem (E-xơ-ra 1:1-2)
10. Có phải tất cả người Do-thái đều trở về không?
Không, nhiều người thỏa lòng ở tại Ba-by-lôn (Ê-xơ-tê 2:5-7; 3:6)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 67:4b-7, “Vì Chúa sẽ dùng sự ngay thẳng mà đoán xét các dân, và cai trị các nước trên đất. (Sê-la) Hỡi Đức Chúa Trời, nguyện các dân ngợi khen Chúa! Nguyện muôn dân ca tụng Ngài! Đất đã sanh hoa lợi nó, Đức Chúa Trời là Đức Chúa Trời chúng tôi, sẽ ban phước cho chúng tôi Đức Chúa Trời sẽ ban phước cho chúng tôi, và các đầu cùng đất đều sẽ kính sợ Ngài.”

Bài 22

Y-SƠ-RA-ÊN TRỞ VỀ CA-NA-AN

1. Thành thánh Giê-ru-sa-lem trong tình trạng nào khi dân Y-sơ-ra-ên từ lưu đày trở về? Họ thấy thành Giê-ru-sa-lem và đền thờ trong tình trạng đổ nát (Nê-hê-mi 2:12-18)
2. Tại sao Đức Chúa Trời truyền cho họ xây dựng đền thờ? Bởi vì nó biểu thị sự hiện diện của Đức Chúa Trời giữa vòng dân sự Ngài (E-xơ-ra 1:1-5; 1 Sứ 22:19; Xuất 25:22)
3. Tại sao ngày nay chúng ta không thờ phượng Chúa trong đền thờ giống vậy? Vì Đấng Christ là đền thờ của Đức Chúa Trời Ngài ngự trong lòng chúng ta bởi Đức Thánh Linh (Khải 21:22; Ê-phê-sô 2:22)
4. Ai đã chống đối người Do-thái xây lại đền thờ và Giê-ru-sa-lem? Người Sa-ma-ri và những dân tộc ngoại bang khác sống trong vùng này (E-xơ-ra 4)
5. Tại sao họ cố chặn đứng người Do-thái? Vì họ ghét Đức Chúa Trời và dân sự của Ngài (Nê-hê-mi 2:19-20; 4:1-8)
6. Người Do-thái có xây xong đền thờ không? Có, vua Đa-ri-út ra lệnh cho chính quyền trong vùng để cho họ được yên và cung cấp cho họ những thứ họ cần cho công việc (E-xơ-ra 6)
7. Dân sự đã làm gì khi nền móng đền thờ đã xong? Dân sự hát ngợi khen lớn tiếng cảm tạ Chúa (E-xơ-ra 3:11)
8. Có phải tất cả dân sự đều vui mừng khi đền thờ được xây lại? Không, một số người biết được sự đẹp đẽ của đền thờ trước đây khóc. (E-xơ-ra 3:12)
9. Ngôi vua Đa-vít có được khôi phục chưa? Mặc dù chưa có vua cai trị trên ngai Đa-vít, nhưng hoàng tộc vẫn liên tục. (Giê-rê-mi 36:29-30; Ê-sai 9:6-7)
10. Việc Đức Chúa Trời nhóm hiệp dân sự của Ngài về tại Giê-ru-sa-lem có ý nghĩa gì? Một phần, Đấng Christ sẽ sinh ra trong đất hứa, và một phần là biểu tượng Chúa sẽ nhóm dân sự của Ngài là Hội thánh Trong giao ước mới. (E-xơ-ra 9; Nê-hê-mi 8:1 – 9:38; A-ghê 2:15-23; Thi 87; Lu-ca 1:1 – 2:52)

HỌC THUỘC LÒNG.

Thi 122:1-5, “Tôi vui mừng khi người ta nói với tôi rằng: Ta hãy đi đến nhà Đức Giê-hô-va. Hỡi Giê-ru-sa-lem, chớ đừng đứng lại trong các cửa người. Giê-ru-sa-lem là cái thành được cất vững bền, kết nhau tề chỉnh. Các chi phái của Đức Giê-hô-va lên nơi ấy, tùy theo thường lệ truyền cho Y-sơ-ra-ên. Vì tại đó có lập các ngôi đoán xét, tức là các ngôi nhà Đa-vít.

Phần 5:

Y-sơ-ra-ên trong đất hứa đến khi Đấng Christ giáng sinh

Bài 23

ĐỨC CHÚA TRỜI BẢO VỆ DÂN GIAO ƯỚC

1. Sách nào cho chúng ta biết một số người Do-thái ở lại vùng đất bị lưu đày?
Sách Ê-xơ-tê, sách đặt theo tên của một cô gái Do-thái, là hoàng hậu của nước Ba-tư
2. Lễ thật được dạy trong sách Ê-xơ-tê là gì?
Kẻ ác không bao giờ hủy diệt được Hội thánh của Đức Chúa Trời (Ê-xơ-tê 8:7-11, 16-17)
3. Có phải kẻ ác lúc đó muốn hủy diệt hội thánh không?
Có, Sa-tan dùng người gian ác cố hủy diệt người Do-thái. (Ê-xơ-tê 3)
4. Tại sao Ha-man muốn hủy diệt Hội thánh?
Vì ông ta ghét Mạc-đô-chê người Do-thái (Ê-xơ-tê 3:1-6)
5. Ông đã làm gì để có thể tận diệt người Do-thái?
Ông thuyết phục vua A-suê-ru ban một hành luật bởi đó mọi người Do-thái sẽ bị giết (Ê-xơ-tê 3:8)
6. Đức Chúa Trời đã làm khuynh đảo kế hoạch của Ha-man như thế nào?
Ngài khiến Ê-xơ-tê liều mạng sống vì dân sự của bà (Ê-xơ-tê 7:1-4)
7. Ai khuyên hoàng hậu Ê-xơ-tê liều mình vì dân sự?
Người bà con của bà là Mạc-đô-chê, người đã nuôi dưỡng bà trong đất ngoại giáo này.
8. Sự phán xét nào đã đổ xuống Ha-man gian ác?
Ông bị treo lên cây mộc hình mà ông trước đó chuẩn bị cho Mạc-đô-chê (Ê-xơ-tê 7:7-10)
9. Có phải là tội lỗi khi Mạc-đô-chê và Ê-xơ-tê ở lại trong vùng đất lưu đày này?
Vâng, vì chúng tỏ họ không quan tâm đến Giê-ru-sa-lem, nơi Hội thánh không có đền thờ và lời hứa giao ước của Đức Chúa Trời (Hê-bơ-rơ 11:8-10, 13-16; Xuất 25:22; Ru-tơ 1:1-6, 19-21)
10. Chúng ta học được gì từ lịch sử này?
Rằng Đức Chúa Trời thương yêu dân sự Ngài, và Ngài dùng người vô tội để cứu Hội thánh Ngài. (Ê-xơ-tê 8:1; 8:15 – 9:5; Giê-rê-mi 24:7)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 122:6, “Hãy cầu hòa bình cho Giê-ru-sa-lem; Phàm kẻ nào yêu mến người sẽ được thái bình.”

Bài 24

TỘI LỖI LẠI XUẤT HIỆN TẠI CA-NA-AN

1. Đức Chúa Trời đã sai ai đến khích lệ người Do-thái xây lại tường thành và cứ trung thành với Ngài?
E-xơ-ra thầy thư ký và Nê-hê-mi quan ngự tửu của vua (Nê-hê-mi 2:17-18; 3; 4:6; 8)
2. Sau khi về Giê-ru-sa-lem người Do-thái có vâng lời Đức Chúa Trời không?
Không, chẳng bao lâu sau họ tỏ rõ rằng có nhiều người gian ác tội lỗi giữa vòng họ
3. Người Do-thái đã phạm những tội lỗi gì?
Họ cưới vợ người ngoại đạo và buôn bán vào ngày Sa-bát (Nê-hê-mi 13:16, 23)
4. Các thầy tế lễ thì phạm tội gì?
Một số cưới vợ ngoại đạo và sa đọa chức tế lễ (Nê-hê-mi 13:22, 28-29; E-xơ-ra 9:1-3)
5. Tại sao thời điểm này tiên tri A-ghê quả trách người Do-thái?
Vì người Do-thái xây nhà mình đẹp đẽ không quan tâm đến đền thờ nhà Đức Chúa Trời (A-ghê 1:1-5)
6. Tiên tri Ma-la-chi đã quả trách dân sự về tội lỗi gì?
Ông nói họ đã ăn cắp của Đức Chúa Trời một phần mười của lễ dâng (Ma-la-chi 3:8)
7. Tất cả tội lỗi này cho chúng ta thấy điều gì về người Do-thái?
Không một ai trong số họ đáng hưởng phước hạnh mà Đức Chúa Trời đã hứa trong Đấng Christ (Mi-chê 7)
8. Những người gian ác này còn bày tỏ cho chúng ta điều gì nữa?
Đấng Christ không thể nào đến được, ngoại trừ ân điển lạ lùng của Đức Chúa Trời mà thôi
9. Một số người Do-thái tỏ ra ăn năn thế nào?
Đức Chúa Trời là Đấng thành tín Ngài khiến một số còn lại ăn năn tìm kiếm sự đến của Đấng Christ (Ma-la-chi 3:16)
10. Qua tiên tri Ma-la-chi Chúa đã nói về sự thành tín của Ngài như thế nào?
Ngài công bố “Vì ta là Đức Giê-hô-va, ta không hề thay đổi; bởi có đó, các ngươi là con trai Gia-cốp, chẳng bị diệt vong.” (Ma-la-chi 3:6).

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 122:7-9, “Nguyện sự hòa bình ở trong vách tường ngươi, Sự thới thanh trong các cung ngươi! Vì có anh em ta và bầu bạn ta, Ta nói rằng: Nguyện sự hòa bình ở trong ngươi! Nhân vì nhà Giê-hô-va, Đức Chúa Trời chúng ta, Ta sẽ cầu phước cho ngươi.”

Bài 25

CHUẨN BỊ CHO SỰ ĐẾN CỦA Đấng CHRIST

1. Dân Y-sơ-ra-ên sau khi hồi hương họ có vua không?
Không, Y-sơ-ra-ên bị cai trị bởi Ba-tư và Hy Lạp và trong thời kỳ Chúa Giê-xu họ bị cai trị bởi đế quốc La-mã. (Lu-ca 3:1; Công 2:9-11)
2. Người Do-thái có khi nào tự trị trong suốt thời kỳ này không?
Có, một thời gian họ dưới sự cai trị bởi một người tên là Ma-ca-bê
3. Sau khi trở về Ca-na-an thì hình thức thờ phượng nào là phổ biến hơn?
Y-sơ-ra-ên bắt đầu nhóm tại nhà hội vào ngày Sa-bát để đọc và giải nghĩa luật pháp và cầu nguyện. (Ma-thi-ơ 6:5; 9:35)
4. Đặc điểm của thời kỳ từ lúc hồi hương đến khi Đấng Christ giáng sinh là gì?
Đó là thời kỳ đầy bách hại và bạo lực, đền thờ lại bị làm ô-úế
5. Điều gì xảy ra khi người Do-thái bị bách hại bởi các vua ngoại đạo?
Họ bị phân tán, khắp các nước trên thế giới (Công 2:9-11)
6. Tại sao Đức Chúa Trời muốn cho Đế quốc La-ma rộng lớn này cai trị trên dân Ngài?
Để Phúc âm lan xa, lan rộng sau cái chết và sự phục sinh của Chúa Giê-xu (Công 10:1-8; Rô 15:23-25)
7. Điều này quan trọng cho việc lan rộng phúc âm như thế nào?
Thế giới thống nhất một ngôn ngữ và các sứ đồ được tự do đi lại từ quốc gia này qua quốc gia khác
8. Nhưng có phải là Đức Chúa Trời đã hứa cây trượng sẽ không lìa khỏi nhà Giu-đa cho đến khi Đấng Si-lô hiện đến?
Đúng vậy, cho nên dòng vua Đa-vít được bảo tồn cho đến khi Đấng Christ giáng sinh (Lu-ca 1:27, 32; 2:1-4)
9. Có phải Đấng Christ là lời hứa về Đấng Si-lô ngự trên ngai Đa-vít đời đời không?
Đúng, vì Ngài là Chúa Cứu Thế là Đấng mà các lời hứa tiên tri trong Cựu Ước chỉ về (Sáng 49:10; Ê-sai 9:6-7)
10. Tại sao Ngài được gọi là Đấng Si-lô?
Vì Ngài sẽ chiến thắng mọi kẻ thù của chúng ta và ban cho chúng ta sự yên nghỉ đời đời (Ê-sai 9:6; Thi 2)

HỌC THUỘC LÒNG

Thi 89:1-4, “Tôi sẽ hát xướng về sự nhân từ của Đức Giê-hô-va luôn luôn; Từ đời này sang đời kia miệng tôi sẽ truyền ra sự thành tín của Ngài. Vì tôi đã nói: Sự thương xót sẽ được lập đến đời đời, Trên các tầng trời Ngài sẽ lập cho vững bền sự thành tín Ngài. Ta đã lập giao ước cùng kẻ được chọn của ta, Ta đã thề cùng Đa-vít, kẻ tôi tớ ta, mà rằng: Ta sẽ lập dòng-dõi người đến mãi mãi, Và dựng ngôi người lên cho vững bền đến đời đời.”